

1948

„Dom przy drodze” — I. J. Bernarda

Tytuł francuskiego oryginału brzmi „Nationale 6”. Jest to nazwa wielkiej francuskiej magistrali. Przy jednym z jej licznych wiraży wznosi się właśnie dom, z okien którego można objąć wzrokiem spory szmat górzystej Francji. Przelot lśniących limuzyn przywozi na myśl Michałowi i Joannie — ojcu i córce — wizję dalekich, nieznanych ładów, gdzie czeka przygoda. Życie tych dwojga koncentruje się przy oknie, przez które uśmiecha się ku nim marzenie. Dekorator T. Błażejewski doskonale podchwycił ów moment podświadomej separacji mieszkańców domu przy drodze, wysuwając na pierwszy plan „okno marzeń”, przez które spogląda ku widzowi tęskniąca dziewczyna. Rolę Joanny interpretuje S. Stępniołna, artystka obdarzona dobrymi warunkami zewnętrznymi, i artystyczną intuicją. Nieśmiały wdzięk w połączeniu z inteligentnym dozowaniem akcentów lirycznych czyni z pastelowej panią istotą żywą i wzruszającą. Dużą zasługą reżyserki I. Ładośówny jest podkreślenie w końcowej scenie widowiska pozytywnych cech romantyzmu bohaterki. Roz-

wiął się mit o drodze. Szczęście nie wkroczy przez „okno marzeń”. Dla Joanny szczęściem bliskim i gotowym staje się własny dom.

Cichym sprzymierzeńcem „wędrowni Joanny” jest jej ojciec Michał. Odtwórca tej roli, Marian Bogusławski, stworzył miłą sylwetkę o dickensowskim wdzięku, w której jednak chwilami, zwłaszcza w momentach lirycznych uderza zbyt ni patos wypowiedzi.

W roli Antoniego Vanler, sławnego pisarza, występuje L. Łuszczewski, który nie wydobywa, niestety, tkwiących w roli akcentów dramatycznych, stwarzając sylwetkę raczej bezbarwną. Robertem, istotą wprowadzającą zamęt i smutek do cichego domu, jest Ryszard Plekarski. (W jego interpretacji Robert staje się zagadkowym okazem, o którym nie można powiedzieć niczego pewnego. Czy jest uroczym niepokornym, uwodzającym z nudów ładną dziewczynę? Czy może bohatercko poświęca własne szczęście dla spokoju ojca? Ryszard Plekarski, jako Robert, nie daje na te pytania odpowiedzi, stwarzając sylwetkę niejedolitą i mało przekonującą.)